

LA SENYERA FEDERAL

Porta-veu de la Joventut Republicana Federal

Any II

REDACCIÓ: August, 14, baixos
ADMINISTRACIÓ: Plassa Olozaga, 10, ent.
No responem dels articles firmats.

Tarragona 29 Mars de 1908

Preus de subscripció

Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre. 1'50 pts.
Estranger..... 2'00

Nom. 26

LA EDUCACIÓ LAICA

Escola de 1.ª Ensenyansa

Robledo, 4 baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especials de repàs, reforma de lletra y preparació pera la 2.ª ensenyansa.

S'admeten recomenats y externs

Notes setmanals

El partit únic

Preocupa greument la opinió republicana el projecte de formació d'un partit únic republicà espanyol.

També a nosaltres els federals ens preocupa quelcom y per dos motius a quin mes poderosos. Es el primer la temensa de que el nou partit en lloc d'esser un nucli que vinga a juntar les distintes fraccions del republicanisme espanyol, se converteixi en una fracció mes ab el seu consegüent seguici de rivalitats y envejias de capelleta. Es el segon motiu el dupte de que pugui arribarse a la formació d'un programa comú—no essent el federal—que dongui solucions practiques pera tots els fins de la vida individual y colectiva sense imposar als seus adeptes clausules o articles que puguin suposar ni remotament la mes petita claudicació en els ideals de republica y autonomia que avui s'han ensenyorit de l'anima nacional a Espanya.

Clar es que nosaltres veuríem gustosos la creació d'aquest partit únic, pero ab la mateixa claretat ab que exposém el nostre entusiasme en pro de dita idea hem de exposar els medis que creiem necessaris a tal fi.

En primer lloc precisaria una assemblea magna de delegats personals de totes les entitats republicanes que, en la actualitat, se troben constituïdes dintre l'estat espanyol, pera que d'aquesta assemblea sortís el salvador programa—que sense volguer pretericions per ningú, avui no pot esser altre que'l federal dictat per l'ilustre estadista En Pi y Margall l'any 1894.

Després, y a fi d'evitar lluites personals y no despertar ambicions, caldria remarcar d'una manera explicita que el nucli o bloc republicà d'Espanya se considera plenament capacitat pera exercir llur propi govern y que per tant no regoneix quefatura de cap classe, limitantse a elegir un Consell nacional o Directori—el nom no fa la cosa—renovable anyalment en sa totalitat.

Fentho aixís s'evitaria l'entronisament de determinats individus que poguessin, en el dia de demà, mirar més per el profit particular que per el be del partit.

Ab aquestes condicions y baix aquesta base nosaltres creiem que tots els qui

avui lluiten per assolir la república, que es el verdader govern del poble per el poble, no tindrien cap inconvenient en engrossar les files del projectat partit únic.

Aquesta es la nostra opinió. Qui mes hi sàpiga que mes hi diga, que per aixó es feu aquesta gran palanca de la opinió pública que's diu la premsa periodística.

Del Mestre

Lecciones de controversia federalista

XIV

Solo por la autonomía de las regiones cabe hoy levantar en toda España el espíritu público y conducir por nuevos caminos nuestra vetusta y estéril política. No es ya posible la vida nacional bajo el actual sistema. Impide la centralización el desarrollo natural y espontáneo de las provincias y los pueblos, y lleva a la tiranía del caciquismo, la más vergonzosa de las tiranías. Ha revivido el feudalismo en España, y es ya, no el feudalismo caballeresco de la Edad Media, sino un feudalismo brutal que todo lo rebaja y lo corrompe.

Los gobiernos, lejos de combatir ese caciquismo, lo sostienen y lo perpetúan, y no dejan esperanza de remedio. Como por la federación y el regionalismo no se le destruya, vivirá perpetuamente y hará imposible la vida regular de la Administración y la justicia. La dificultad ya, si no la imposibilita. Casi en todas partes están la justicia y la Administración a merced de unos pocos hombres, a quienes escuda y protege el Gobierno para que le ayuden a falsear la voluntad de los electores y sacar triunfantes a sus candidatos.

Se ve esto aún en Madrid, pero mucho más en las localidades. El caciquismo es allí, además de tirano, impudente. Hace gala de su poder y se complace en hacerlo sentir a cuantos no lo acatan y se presentan dóciles a servirle.

Se quejan ya de ese caciquismo cuantos no son sus favorecedores y sus favorecidos. Urge aplastar la hidra, siquiera para que quede a salvo el decoro de la Nación y la dignidad de los ciudadanos. No queda para conseguirlo otro medio que la federación, el regionalismo.

F. PI Y MARGALL.

L'obra den Bartrina

(Extracte de la conferencia donada per nostre company de redacció En A. Ribas Llagostera, en el Centre Federal la nit del 22 del corrent mes)

Ciudadáns:

Agraint sincerament les paraules de elogi que inmerescudament l'amic Brú m'acaba de dedicar, haig de manifestar que l'entusiasme que per les idees ra-

dicals sento es lo que m'ha fet decidir a explicar la conferencia d'avui, tasca per mi bastant difícil, pero que faré ab gust, per estar organitzats aquests actes per la nostra Joventut Federal.

A l'encarregar-me d'aquesta conferencia, he estat molt de temps pensant ab el tema que podria escullir. Vaig pensar en parlar de política, de l'ensenyansa o de altres assumptes d'actualitat y d'interés tots, decidint-me, per fi, a parlar de l'obra, en tots conceptes grandiosa, den Joaquím M.ª Bartrina, un dels talents mes privilegiats de nostre estimada Catalunya.

El fou un dels cervells mes clarividents que d'un quant temps hi ha hagut en el nostre poble, aquell noi qu'era tot un home, o, millor, aquell home que semblava un noi, com ya dir En Valentí Almirall. Entre vosaltres n'hi haurá molts que'l nom den Bartrina'l coneixereu millor que jo, pero també sé qu'altres ignoren lo que va ser, l'ilustre reusenc. Volguèu doncs, els uns y els altres, que jo evocai el seu record glosant la obra capdal realitzada per ell, que no us ha d'esser gens desagradable tractantse d'un profund pensador.

Va escriure en Bartrina: «Una de les condicions necessaries pera no esser oblidat per la posteritat es tenir un nom curt, sonor y clar: Newton, Dant, etz. Pobre d'aquell que's digui Goicoerretchea! L'alés fadiga pronunciantlo, quan l'orador, l'aire dels pulmons estroçat, acaba un periode citant homes célebres.»

La por de pronunciarlo malament impideix citar-lo en l'oratoria y adhuc en la conversa. Les seves dimensions extremes fan que no pugui cabre en un medalló d'arc de triomf.—Cap visca pot ésser célebre.»

Poc devia pensarse Bartrina, que'l seu nom, poc adaptat al transcrit pensament havia d'esser célebre!

«Avans d'estudiar geografia'm pensava que'l mon era molt més gran del qu'es y avans de sentir me pensava que el cor era més petit!»

Si'n tenia de raó en aquella afirmació! El cor, pera qui sab apreciar la forsa del seu glatir, es el company del cervell y abdos ben compresos y ben cultivats, son una font inagotable de sentimentalisme.

En Bartrina, ademès de profund pensador fou també un poeta d'estil propi y concis, deixant com a llegat a les futures generacions son preciós llibre titolat senzillament «Algo». Jo us parlaré d'algo ja qu'ell sempre pensava algo y doná a l'estampa algo tant sols. El seu llibre Algo es efectivament quelcom, pero quelcom de lo millor que va produir. En ell se fustiga ab duresa els vicis y les corrupcions de l'Humanitat, y ens demostra el seu escepticisme.

Escoltém al mestre:

UNA DUDA

Se levanta a las seis de la mañana y luego reza una oración cristiana, y vistiéndose aprisa se va corriendo a la primera misa.

Por la calle no mira a las mujeres, pues son, para él, diablos estos seres. Lo que come bendice con unción, por temor a una mala digestión.

Los ratos de reposo lee algún libro simple y religioso, y aprende cada día de memoria una jaculatoria.

Pasa ayunando la cuaresma entera por más que de hambre desfallezca o muera.

Y así, sin sufrir nunca desengaños, dura, ya que no vive, muchos años, y así se sacrifica y martiriza, y su pecho a puñados descuarta, ipara hallar en el cielo su consuelo!

¿Y si luego resulta que no hay cielo?

¡Qué escándalo ha precedido a la invención del vestido!
¡Y qué delitos tan graves a la invención de las llaves!

En una gota de agua que era su todo, se reunieron en junta tres infusorios, y allí acordaron: que fuera de la gota no habia espacio; que lo que ellos creian era lo cierto; que eran de lo absoluto únicos dueños, reyes de todo. He aquí lo que acordaron tres infusorios.

Para matar la inocencia, para envenenar la dicha, es un gran pifial la pluma y un gran veneno la tinta.

Etz., etz.

Per aquesta bella mostra podréu jutjar qui era y com pensava En Bartrina. Ademès del llibre algo junt ab En Rossend Arús va escriure'l Nuevo Tenorio y diversos treballs literaris y científics que després de mort recopilá algun amic seu y'ls doná a l'estampa. De noveles ne va deixar varies de comensades: «La vida de Maria», el «Diccionari fonètic del llenguatge de les aus» etz.

Donat, doncs, la seva manera d'escriure y pensar, vanagloriémnos—en, ciutadans, de que'n Bartrina no haguest nascut en el llarc periode d'esglai y horror, l'època Inquisitorial, puig ell hauria sigut una de les víctimes del Tribunal del Sant Ofici que retrata ab sa obra El nuevo Tenorio en aquell quint acte hermossim del drama:

«...¿Dios? A Dios por su tormento nombrándole, hacéis agravios que al pasar por vuestros labios se mancha con vuestro aliento.» etz.

aquests mots haurien sigut el decret de sa mort y als célebres noms den Miquel Servet, descobridor de la circulació de la sang, y al de Galileu que confirmá que no era el sol el que rodava al entorn de la terra, sinó que era la terra al entorn del sol, avui hauriem d'anyadirhi el den Bartrina inmolat també al sacrifici per aquells heretges que'n nom d'un Deu al qui negaven en sos actes, feien martres dels homes de ciencia.

El gust literari den Bartrina era molt

refinat. Era un poeta en tota l'extensió de la paraula.

Escolteu els sublimes pensaments brollats de sa pensa meravellosa:

Com l'abim, el mes enllà m'atreu y'm subjuga. Pera quin fi s'haurà creat l'Univers?

Felicitat es allò que se cerca o allò que's perd, mai allò que's troba ni allò que's té.

No cerqueu per company únic un amic fidel, perquè us exposaréu a caminar sols tota la vida.

La crítica no ha d'ésser un microscopi que, aplicat a la cara d'una dona bonica, ens mostri la seva epidermis grollera: ha d'ésser el telescopi que'ns fa entreveure mons de llum allí ont els ulls de la gent vulgar solzament veuen tenebres.

Es molt trist lo que passa ab els grans homes: tots sabem, pera plorarlos, el dia que moren, pero no podem saber, pera alegrarnos-en, el dia que neixen.

Etz., etz.

Llástima gran que'n Bartrina hagués mort tant jove ¡Mori als trenta anys, en la primavera de la vida! D'ell se feien esperar coses grans.

La seva obra, l'obra gran de col·laborar en l'emancipació de l'Humanitat la deixà incompleta. Resignémse y ja que no altra cosa ens toca a nosaltres, doncs, escampar y divulgar arréu l'obra, encar que com he dit, incompleta del gran catalá En Joaquim M.ª Bartrina. Nosaltres y quants com nosaltres siguin propagadors d'uns ideals que tendeixin a la formació d'una nova humanitat, despreocupada de mils reticències en que viu postergada la actual, hem de procurar ab totes les nostres forces y ab tot l'entusiasme fill de la nostra eterna joventut, qu'arréu se conegui, qu'arréu se pronuncii ab respecte'l nom den Bartrina y ferla compendre a tothom l'obra per ell realitzada, digne de poderla agermanar ab la dels grans homes de l'Humanitat.

Així honorarém a un fill il·lustre de Catalunya, y'l poble que honra als seus fills il·lustres, s'honra a si mateix.—He dit.

**

Al acabar, el nostre company fou molt aplaudit per la concorència que anà a escoltarlo.

Presidí l'acte el company Brú Ferrer qui doná les mercès a tots els concurrents felicitant al jove conferenciant. Aquest fou també felicitat pels seus amics y correligionaris.

Del nostre programa

Dotats els sacerdots de totes les Iglesies dels mateixos devers que'ls altres ciutadans, y subjectes a la mateixa jurisdicció y a les mateixes lleis; civils el matrimoni, el registre y el cementiri.

Per la evolució dels sigles s'ha anat civilisant la rassa humana y a mida que ha adquirit nous coneixements al mitj de tots els progressos de la Ciencia, ha mirat envers l'època del seu naixement y ha vist que allavors tots erem iguals en la part moral, disfrutant de la mateixa manera els bens que'ns regalava la naturalesa y traientne més o menys profit, cada hù, segons ses aptituds; diferenciantse solzament en la part física o sigui en els coneixements que cada hu posseís.

Mes aprop, ha vist que molts homes s'han revestit d'un esplendor sobrenatural, fentse passar per escollits d'una

Magestat ultramontana, la qual els dona, segons élls, certs drets sobre'ls demés homes, pera ensenyarlosi com han d'obrar pera presentarse nets de conciencia devant d'aquell ente que no han vist mai, fins a l'extrém de ferse protegir pels governs de la major part de les nacions y creantse un Estat dintre'ls Estats del món, quedant eliminats de tots els devers qu'han de complir els demés ciutadans; y n'ha tret en conseqüència que avui no tenien raó de ser aquestes diferències utòpiques d'elegits y condemnats; d'homes impecables y d'altres exposats a pecar tota la seva vida; y de aquesta conseqüència nosaltres ne deduí, que'ls sacerdots, siguin de la religió que vulguin, han d'estar subjectes a les mateixes lleis que judiquen als altres ciutadans y s'han de regir ab la mateixa jurisdicció que's governa al poble, sense diferenciarse en lo més mínim.

Així mateix creíem convenient per la salut pública que'l matrimoni oficial, siga civil; sense privar a ningú de refermar la llassada de l'amor, (acte espontani de dos cors que s'estimen, durant, estreta la llassada y fins que s'acaba sa estimació) ab altre fórmula que trovin per convenient; y en la mateixa condició volém el registre y el cementiri, poguent, el poble, d'aqueixa manera obrar ab sencera llibertat, sense posar trabes a la seva creència sigui la que sigui.

J. Jové.

Llibertat

Que ho és de hermós aquet gloriós símbol.

Llibertat! llibertat, dieu? Cada vegada que'l sento pronuncí, lo meu cor s'ompla de pena y'l pensament se'm exalta, al veure que'ls governants, que per desgracia, avui dia encare tenim a Espanya, ens la negan y ens privan de propagar els nostres ideals en complerta llibertat, ens privan de dir lo que'l nostre cor sent, lo que la nostra conciencia ens dicta, y no ens deixen respirar aquell sanítós aire que'ns duria envers al Progrés.

Y, perquè ens tenen que robar lo que's nostre? Perqué no podem predicar la Verdadera llibertat com ens va ensenyar el nostre Mestre Pi y Margall, per arrancar de una vegada a aquells ignocents que mancats de judici encara son esclaus de la funesta tirania?

Sols ells volen disfrutar de la llibertat que a tots ens pertoca, malmetentla y deshonorantla; y a nosaltres ens donan una llibertat corrompuda, esclavizada y tirana; una llibertat que'n compte de portarnos cara al Progrés, ens porta una vegada més a la miseria y a la deshonra.

Perqvè aqueixos malvats, y els dic malvats, perquè es el nom que més els quadra, han de estar en la complerta llibertat de propagar arréu la seva malsana política y donar el crit quan els convé de ¡Visca el Rei! ¡Visca la Monarquia! Y perquè a nosaltres ens tenen que privar de glorificar d'els nostres hermosos, símbols?

Si ens proposém no més de donar el crit de ¡Visca la República Federal!, desseguida ens tapan la boca ab les seves funestes armes, portantnos a una de las celdas mancadadas de claror y d'aire, del gran Palau, segons diuen élls, que tenen destinat per nosaltres, y allí ens fan passar el resto de la nostre vida.

Anéu fent, sers inhumans; anéu privantnos de respirar els aires de Llibertat; anéu enfosquant la hermosa claretat de Progrés, que quan estiguém cansats de ésser esclaus y de sofrir tantas injustícies,

aleshores ¡ay de vosaltres!, arribará el dia de nostre victoria, el dia que tots respirarém aquells sanítosos aires que tants anys fa que'ns robeu, que son de Llibertat, Igualtat y Progrés.

JOAQUÍN PIJOÁN.

Tarragona, Mars 1908.

Sempre obstrucció

Jo no sé si'ls homes de la monarquia tenen el cervell capgirat. Lo que si sé es que procedeixen de manera que sembla que li tingan. Fassin lo que fassin, toquin lo que toquin, sempre l'erren; y si fessin y toquessin les coses totalment al revés de lo que ho fan, jo crec que's justificarien com a veraders homes de Estat.

Are mateix, al sol anunci de que'ls diputats republicans volen fer obstrucció al projecte d'Administració Local per considerarlo un assassinat de lo que'l Sr. Maura preté fer empassar al poble espanyol, o sigui a la autonomia municipal, han perdut tota la serenitat política y tenen an els diputats republicans per poc menys que per insultadors.

La obstrucció! Eus aquí de la manera que un número reduit del parlament pot privar a les majorías de fer obra práctica, solzament s'ho proposin—diuen ells.—Y al dir aixó se callen que de molt temps ensá tenen ells obstruit el bon camí a tots els ciutadans de la Iberia, fentlos viure una vida miserable; sens entreveure cap horitzó de redempció nacional, condemnats sempre a viure morint en un cercle de caciquisme y oligarquia que continuament atropella a tot lo sá, viu y fort que aquí lluita per no deixar d'ésser.

La obstrucció! Si totes les minories que no xuclen de la sava del presupost ne deürien de fer sempre ab els homes de la monarquia que per disort de tothom tenen el timó del Estat en llur poder; si no hauria de vagá mai la obstrucció an ells y a tot lo seu, perquè no son ni serán mai mes que una brossa als ulls del poble, d'aquest poble que treballa molt y menja molt poc, que té fam de llibertat y viu esclau, que té sed de justicia y en lloc ne troba!

Tot el mal a nosaltres, an els ciutadans espanyols, ens vé perquè no hem sapigut portar als parlaments homes obstruccionistes, ja que la casi totalitat dels espanyols tenim de sobres sabut que dels homes de la restauració no pot vindren res que no sigui antitesis del bé; els ciutadans espanyols, si volém fer patria, si volém ser aimants de nosaltres mateixos al ensemps que de tot lo que ens pertany, no'ns queda altre recurs sino de fer obstrucció séria, terminant an els homes de la monarquia y a tots llurs productes, doncs es de suma necessitat el ferho si no volém morir de asfixia reaccionaria.

Fins tenen els monarquics barra de dir,—ells que son fills del amany electoral, que no coneixen altre elector que el ministre de la Governació,—que la minoría republicana al fer obstrucció al projecte d'Administració Local, renega del segell de la Democracia!

Obstrucció! Mentre el poble espanyol no la fassi cotidianament y d'una manera encarnizada a tots vosaltres y a tot lo vostre, homes de la restauració, seguidors den Maquiavelo, pera que aixís puga sacudirvos y al ensemps eliminarvos com a parassits xuladors de llur sang, sang de vida, de lluita de llibertat; aquest poble espanyol no viurá una vida plena, sino una vida de miseria y de foscó, de mort, de mort suicida!

No; el poble espanyol será irredempt

mentres no imiti al Jesús y agafant el fuet del cástic no's tregui del sagrat temple de la Administració nacional.

Entre vosaltres y el poble existeix una infinita incompatibilitat. O ell o vosaltres.

VENERAND SOLANELLES.

Riudecols, Mars 1908.

La llei de jurisdiccions

A les moltes víctimes de la llei de jurisdiccions, aqueixa llei impropia del sigle XX, n'hi hem de anyadir un altra: la del director de *La Tribuna* de Barcelona En Antoni Cullaré.

El dijous de la setmana passada, el Suprém de Guerra y Marina condemná a Cullaré a *un any de presó correccional*, que ja ha comensat a cumplir, per la publicació d'un article sobre'l terrorisme y que un Consell de Guerra celebrat a Barcelona no considerá punible.

Li desitjém de tot prompte llibertat pera poguer treballar de ferm per la causa de Catalunya.

Y ara que parlém de la llei de jurisdiccions... ¿qué fan els diputats y senadors solidaris? ¿que no recorden aquell *20 de Maig*, en que'l poble catalá protestá contra aqueixa llei que tants companys nostres sofreixen les conseqüències? ¿que no recorden que Catalunya'ls enviá a les Corts perquè demanessin al govern la seva derogació?

No esperéu mes; comenséu aviat la batalla, y si no conseguíu l'aspiració de Catalunya, qu'es la de tota Espanya, aixís no us podrán dir que no heu complert ab una de les bases principals per la qual se formá la Solidaritat.

R. MELICH.

26 Mars 1908.

Plecs y esquinsades

Don Fernand ha volgut fer l'home y, sense badallar, se'n va anar darrera den Pepet... cap a *Madrid* falta gent.

Què hi haurá anat a fer allà l'il·lustre leader (?) de la fracció canyellista?

Qui'l va veure marxar assegura que va emportarsen varies mostres de *pesca salada* per si podia fer negoci ab el *trompa* den Maura.

Res, qüestió de negocis.

Quan torni, si es que no fa porra, podrá exclamar satisfet: *Veni, vidi... negociati!*

No li ha valgut de res al distingit diputat federal Sr. Pi y Arsuaga'l presentar una esmena al projecte de Administració local, demanant el dret del sufragi per les dones. Va ser rebutjada, com ja casi's podia suposar.

En aquet pais totes les coses se fan a l'inversa. Si la petició hagués sigut demanant recàrrec de cèdules per les dones que no n'haurien de pagar—ni'ls homes tampoc,—segurament s'hauria aprobat *sin discusión*. Ara's tractava d'igualar a la dona en un dret que té l'home y que li correspon, y no se li concedeix perquè estaria potser massa adelantada.

Mes val que les deixin que continuin fentse toreres, monjes y per altres arts que'ns puguin ajudar a portarnos pel *verdader* camí de la nostra renaixensa!

L'altre dia, vaig tenir un petit susto al llegir "El Japonés a Madrid".

—Com? vaig exclamar.—Se n'ha anat sense dirnos res?

Y després me'n entero que'l Japonés de referencia era'l príncep Kuni, que havia arribat de incògnit.

Ya desía yo...

¡Prou sordera!

Sorolls y derrames de les orelles.—L'acció de l'**AUDIPHONE** invisible. Innombrables cures.

El des obriment de l'**AUDIPHONE** invisible per la curació de la sordera, dels sorolls y remors de les orelles, que a França, y a l'extranger ha causat la més gran emoció, el periódic *La Médecine des Sens* la descriu magistralment y la nova edició il·lustrada que acaba de sortir, deu posseir-la tothom.

Dels importants articles publicats per aquell periódic, sobresurt especialment: «Estudi erudit dels sentits de l'oido y 's seus orgues».

L'origen y l'exposició de l'**AUDIPHONE INVISIBLE**; modo de funcionar y son emplen; acció curativa en les afeccions de l'oido.

COM S' ESDEVÉ SORD: correlació inevitable entre la gola, el nas y les orelles; *varies causes de la sordera*, etc. Un estudi científic de l'anatomia fisiològica de l'orella donant l'exacte funcionament de l'orgue auditiu, etc.

D'ont provenen els remors, els rodaments de cap, els derrames de les orelles, etc.

En fi, baix el títol de *Tribuna de les cures*, un grapat d'observacions curioses, de explicacions conmovedores, triades de les més interessants cures, y les més recents relatives a la sordera, als remors, derrames d'orelles.

Ab el fi de propagar les excelencies de l'**AUDIPHONE** invisible y del procediment de l'Institut de la Sordera, cada dia.

SE REPARTEIX GRATUITAMENT

el periódic, *La Médecine des Sens*. Els lectors qu'encara no l'hagin rebut, se'ls prega q' demanin desseguida al Director de l'*Institut de la Surdité*, 19, rue de la Pépinière, Paris. *La Médecine des Sens* se'ls hi enviarà franc y sense cap gasto. Consultes, tots els dies de les 10 a les 12 del matí y de les 3 a les 5 de la tarde.

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y COMPANYIA Societat en comandita

SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilles, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeos.

Servei ràpid eventual pera l'Nord d'Espanya, ab escala en els ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S'admet càrrega y passatger a preus reduïts.

Sortirà d'aquets port el pròxim dijous el magnífic vapor espanyol

Cabo Higuer

de 2.500 tonelades, capitá Antonio González. Admetent càrrega y passatgers pera 'ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En **MARIÁN PERES**

CARNICERIA

DE

JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell. Se serveixen tota classe d'encàrrecs y provisions.

Cos del Bou, nom. 12.—TARRAGONA

PASTISSERIA Y COLMAT SARAH BERNHARTD

DE

LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etc.—Complet, assortit en capsetes especials pera bombons.—Objectes de luxe, xampany vins y licors del país y de l'extranger.

Sant Agustí, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que 'n saben construir.

Costa molt col·locar un braguer, pero mes encara saberlo construir, puig avans de col·locarlo es indispensable saberlo construir porque sense la ciencia y practica de construcció mal se pot adquirir la de col·locació.

No us feixeu atraura per aquixos aplicadors de braguers que desconeixent per complet llur construcció, anuncien la ràpida curació de les hernies o trencadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el més pràctic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebelds que siguin.

Grans existencies de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congénites o de l'infancia y tot lo que s' refereix a Cirurgia y Ortopedia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

BODEGA VINÍCOLA

DE

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus módics. Únic dipòsit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s' expendran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Teléfon nom. 67.

3, S. Agustí, 3.—Tarragona

GRAN FÀBRICA DE CALSAT

PERA PÀRVULS

DE

CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

PALLEJÀ FOTOGRAF

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construït expròfés pera fotografia.

Reproduccions, ampliacions, postals, etc. y tota mena de treballs pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE

JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castelar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancis y Generosos.— Oli pur de oliva.— Gran assortit d'ampolles de licors y aguardents de superior qualitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l'ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

AIGÜES Y SALS DE MEDIANA DE ARAGÓN

Aigua mineral-natural purgant.—Preu de la ampolla 1 pesseta.

Sals naturals purgantes, depuratives, diuretiques, aperitives, lacsantes, obtingudes per evaporació espontània de l'Aigua de Mediana de Aragón.—Preu del frasc 2 pessetes.

Capseta Ideal La millor purga a l'alcans de tothom.—Cada capseta conté 25 grams de Sals Naturals, Purgantes de Mediana de Aragón; dosis més que suficient pera una purga: Preu 25 cèntims la capseta.

Sals Naturals perfumades al Thymol pera loció y bany. Sulfatades-sòdiques, obtingudes per evaporació espontània de l'Aigua de Mediana de Aragón.

Pots de 1/2 kilo, 3'50 pessetes; 1 kilo, 6 pessetes

Barrils pera 3 banys, 12 ptes.; 5 banys, 15 ptes.; 7 banys, 18 ptes.

Tolietta íntimo de les senyores. Irrigacions vaginales y rentats vulvars ab la solució de les Sals Thymolades, son lo millor remey y més efícaç desinfectant pera prevenir y curar les afeccions de l'aparell genital femení.

CAPSETA SALUS conté 6 paquets pera 6 irrigacions, 1 pesseta.

Sals del Pilar pera preparar la més estomacal y econòmica Aigua de Taula. Sens rival en les afeccions del paidor, fetge, ronyons y ventrell. Caixa de 10 paquets pera 10 litres d'aigua; 1 pesseta.

Únic dipòsit en aquesta provincia: P. REDON. Plassa d'Olózaga, 10, entressol, TARRAGONA